

Sygn. akt II CSK 705/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku Spółdzielni Mieszkaniowej w P.
przy uczestnictwie T. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P., Skarbu
Państwa - Prezydenta Miasta P., M. G., P. G., P. S. i M. S.
o ustanowienie służebności drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania T.
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 6 maja 2016 r., sygn. akt XV Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uwzględniając częściowo wniosek Spółdzielni Mieszkaniowej w P. Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z 12 marca 2015 r. ustanowił na rzecz kaźdoczesnego właściciela nieruchomości położonej w P. przy ul. C. służebność przechodu polegającą na prawie przetaczania pojemników ze śmieciami na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w P. przy ul. C. w zakresie wskazanym w postanowieniu, zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika T. Sp. z o.o. w P. kwotę 800 zł z tytułu jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności, oddalił wniosek w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania.

W wyniku apelacji wnioskodawczyni Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z 6 maja 2016 r. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustanowił na rzecz każdorazowego właściciela wskazanej wyżej nieruchomości władnącej służebność drogi koniecznej na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości uczestnika postępowania opisanej w postanowieniu, polegającą na prawie przejazdu oraz służebność przechodu polegającą na prawie przetaczania pojemników ze śmieciami. Zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 2.680 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek o ustanowienie służebności drogi koniecznej także w zakresie służebności przejazdu wskazując, że nieruchomość wnioskodawczyni również w tym zakresie nie ma właściwego dostępu do drogi publicznej.

W skardze kasacyjnej uczestnik postępowania w ramach pierwszej podstawy zarzucił naruszenie art. 145 § 1 k.c. oraz art. 156 ust. 3 i 4 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (j.t: Dz. U z 2015 r., poz. 1774, ze zm.-dalej: „u.g.n.”), a w ramach drugiej podstawy kasacyjnej naruszenie art. 278 § 1, art. 382 i art. 383 k.p.c., zaś jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ponieważ Sąd drugiej instancji dokonał błędnej wykładni art. 145 § 1 k.c., przyjmując że ziściły się określone w tym przepisie przesłanki do ustanowienia na nieruchomości skarżącego służebności drogi koniecznej. Ponadto nie zastosował art. 156 ust. 3 i 4 u.g.n., co skutkowało oparciem orzeczenia na nieaktualnym operacie szacunkowym, jak również w toku postępowania drugoinstancyjnego doszło do naruszenia przepisów postępowania, w tym art. 278 § 1 k.p.c. i 382 k.p.c., które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał

przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinien w wyodrębnionym wywodzie prawnym, odrębnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa, zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Sam zarzut naruszenia określonych przepisów prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych nie jest zatem wystarczający, konieczne jest wykazanie, że doszło do oczywistego naruszenia przepisów jasnych i jednoznacznych, których wykładnia i stosowanie nie budzi wątpliwości oraz że doprowadziło to do wydania oczywiście wadliwego orzeczenia (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, nie publ.).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał tych okoliczności, bowiem w uzasadnieniu wniosku w istocie nie przedstawił żadnych argumentów na poparcie twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Odwołał się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co nie jest wystarczające, gdyż konstrukcyjne wymagania skargi kasacyjnej przewidziane w art. 398⁴ § 1pkt 2 i § 2 k.p.c. nie są tożsame i nie można ich traktować zamiennie ani uzupełniająco. Sąd Najwyższy dokonując przedsądu, w ramach oceny, czy skarga kasacyjna powinna być przyjęta do merytorycznego rozpoznania bada tylko argumenty uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, które mogą być przedmiotem jego oceny dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Badając skargę w ramach przedsądu Sąd Najwyższy nie może poszukiwać uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych.

Zważywszy, że uczestnik postępowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wykazał, że jest ona oczywiście uzasadniona we wskazanym wyżej rozumieniu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, nie znajdując także okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

aj